

PROGRAM NA DZIEŃ WOLNOŚCI RELIGIJNEJ

24 stycznia 2026 roku

Pieśni: 336 „Pod Twą obronę” i 277 „Cudowna łaska”

Teksty Słowa Bożego: Łk 10,3; Mt 5,39; J 18,23

Odczytanie okólnika z okazji Dnia Wolności Religijnej

Kazanie: „Łaska ponad lękiem. Łagodność, miłość i nadzieja odpowiedzią na wrogość”

Modlitwy w intencjach związanych z Dniem Wolności Religijnej

KAZANIE

Łaska ponad lękiem

Łagodność, miłość i nadzieja odpowiedzią na wrogość

Kiedy słyszymy wyrażenie „wolność religijna”, wielu ludzi myśli o dochodzeniu swych praw przed sądami czy o raportach różnych organizacji na ten temat. Ale wolność religijna to nie tylko abstrakcyjny problem dla ekspertów. Dotyka realnych ludzi na całym świecie: studentów zmagających się z przestrzeganiem szabat, pracowników poddawanych presji w miejscu pracy czy Kościołów starających się pozostać wiernymi Biblii w nieprzyjaznym środowisku.

Dlatego w Dzień Wolności Religijnej zadajmy sobie pytanie: jaka ma być odpowiedź Jezusowego ucznia, gdy jego wiara zostaje wystawiona na próbę? Kiedy spotyka się z niezrozumieniem, presją, a nawet wrogością? Co wypływa z naszego serca – lęk i gniew czy łaska i zaufanie?

Zrozumieć znaczenie religii i wolności

W latach 2011-2012 Departament Spraw Publicznych i Wolności Religijnej Generalnej Konferencji przeprowadził w Europie badanie dotyczące wolności religijnej, dyskryminacji oraz sposobów reagowania na nią wierzących. Analizowano, czy negatywne wydarzenia związane z dyskryminacją i prześladowaniami mogą pozytywnie wpłynąć na życie religijne wierzących. Przeprowadzono wywiady z dwoma grupami adwentystów. Wyniki były nieoczekiwane.

Pierwsza grupa obejmowała aktywną młodzież zborową w wieku 17-25 lat. Żyli w realiach politycznych, społecznych i religijnych zapewniających im pełnię praw człowieka i obywatela, w tym swobodę poruszania się, wolność wypowiedzi, prawo do edukacji oraz możliwość praktykowania wiary bez ograniczeń.

Druga grupa składała się z osób w wieku 66-90 lat. Oni doświadczyli w przeszłości dyskryminacji i nawet intensywnych prześladowań. Niektórzy z nich za wiarę spędzili miesiące lub lata w więzieniu. Za swojej młodości mieli bardzo ograniczony dostęp do edukacji, pracy, a nawet żywności. Nie mogli podróżować ani swobodnie się wypowiadać.

Młodzi z pierwszej grupy dzielili się swoimi wyobrażeniami o dyskryminacji prześladowaniach. Większość z nich łączyła je z lękiem, cierpieniem, frustracją i żalem. Obawiali się wykluczenia społecznego, przemocy fizycznej, uwięzienia oraz traum emocjonalnych.

Druga grupa odpowiadała zupełnie inaczej – z duchową dojrzałością i głębią. Osoby te mówiły o wartości autentycznej wiary w czasie prześladowań, o pełnym zaufaniu do Boga, o nadziei w Nim, empatii wobec innych, jedności Kościoła i wytrwałości w wierze.

Badanie pokazało, że wiara i jej doświadczenie w kryzysie nie tylko buduje duchową dojrzałość, ale może prowadzić do autentycznej i pełnej miłości więzi z Bogiem.

Są chwile, gdy zmagamy się z niesprawiedliwością, ale gdy patrzymy wstecz na Boże prowadzenie, możemy rozpoznać Jego obecność w każdym takim momencie. Przekonanie, że Bóg panuje nad wszystkim i nic nie dzieje się poza Jego wiedzą, powinno napełniać wierzącego pokojem, spokojem i cierpliwością.

Wolność religijna oznacza, że człowiek ma prawo wyboru swojej drogi wiary i swobodnego wyrażania jej publicznie i prywatnie. Chociaż wolność religijna jest szeroko uznawana za podstawowe prawo człowieka, to jej realizacja zależy od wielu czynników: prawa danego państwa, wpływu religii większościowej na to państwo i tradycji kulturowych.

Chrześcijańskie rozumienie wolności religijnej opiera się na przekonaniu, że Bóg stworzył człowieka z wolną wolą. Wiara musi być wyborem, a nie przymusem. Niestety żyjemy w świecie, który w słowach celebrytuje wolność, ale często ją ogranicza. Miliony ludzi nie mogą dziś czcić Boga w zgodzie ze swoim sumieniem. Wielu jest dyskryminowanych, a nawet karanych za przekonania niezgodne z linią religijną większości.

Wierzący są wezwani, by żyć wiarą zarówno w czasach wolności, jak i niesprawiedliwości czy prześladowań. W każdym czasie autentyczność wiary objawia się życiem odzwierciedlającym Boży charakter.

Jak owce pośród wilków

Gdy myślimy o różnych reakcjach na presję – czy to lękowych, czy pełnych zaufania – przypominają się słowa Jezusa o życiu w nieprzyjnym świecie. W Łk 10,3 Jezus mówi głęboko i prosto: „Oto posyłam was jak owce między wilki”.

Słowa te rodzą pytania i wyzwania. Jezus zachęca, by nie odpowiadać na prześladowanie nienawiścią, lękiem czy przemocą. Misją wierzących nie jest posiadanie cech wilka, lecz objawianie łagodności baranka oraz niesienie dobrej nowiny i reprezentowanie Jezusa przed ludźmi. Ellen White opisała to tak: „Kiedy ziemską służbę Chrystusa zbliżała się do końca, a On uświadamiał sobie, że wkrótce będzie musiał opuścić swoich uczniów, powierzając im kontynuację dzieła bez Jego osobistego nadzoru, wówczas starał się im dodać odwagi i przygotować ich na to, co czekało ich w przyszłości. Nie zwodził ich żadnymi fałszywymi nadziejami. Czytał w przyszłości jak w otwartej księdze. Wiedział, że zostanie od nich odłączony i pozostawi ich jak owce wśród wilków. Wiedział, że cierpieć będą prześladowania” (*Działalność apostołów*, Warszawa 2007, s. 15).

Owca nie jest symbolem siły, lecz pokoju. Jest podatna na niebezpieczeństwo, ale nie jest bezradna – ufa swojemu pasterzowi. Wilki symbolizują agresję. A jednak Chrystus posyła nas, byśmy reprezentowali Go, objawiając ducha nie tyle wilka, co baranka. To duchowa strategia: świat zwycięża siłą, a Chrystus i jego uczniowie – miłością.

Owcę cechuje pokój, zaufanie, posłuszeństwo i łagodnością. Te cechy nie są słabością, ale owocem Ducha Świętego (zob. Ga 5,22-23). Gdy odpowiadamy bez przemocy, odkrywamy, że życzliwość rozbraja gniew, łagodność pokonuje wrogość, a wiara wytrzymuje prześladowanie. Broniąc wolności religijnej, musimy czynić to w prawdzie i miłości, a nie w nienawiści.

Baranek w Biblii symbolizuje czystość, ofiarę i cierpliwość. Ofiarny baranek wskazywał na Mesjasza, „Baranka Bożego, który gładzi grzech świata” (J 1,29). Biblia mówi też, że na końcu czasów łagodny Baranek powróci jako zwycięski Król. Wtedy nie będzie więcej łez ani bólu (zob. Ap 21,4).

Napięcie między nadstawianiem policzka a pytaniem, dlaczego mnie bijesz

Jezus uczy zasady niestosowania przemocy: „Nie szukajcie odwetu” (Mt 5,39 BE). To trudna lekcja. A jednak podczas przesłuchania u arcykapłana, gdy zostaje uderzony, Jezus

nie milczy: „Jeśli źle powiedziałem, udowodnij to, a jeśli dobrze, to dlaczego mnie bijesz?” (J 18,23 BT).

Pozornie te nauki są sprzeczne. Jedna mówi o zaniechaniu odwetu, druga o konfrontowaniu się w niesprawiedliwości. Nadstawienie drugiego policzka nie oznacza uznania zła za dobre ani zakazu szukania sprawiedliwości. Oznacza zaniechanie odwetu. Chrześcijanin nie oddaje złem za zło, ale też nie milczy wobec niesprawiedliwości.

Kiedy Jezus zostaje uderzony przez strażnika, odpowiada spokojnie i godnie. Jego pytanie demaskuje przemoc i domaga się odpowiedzialności. Jezus pokazuje, że miłość nie jest obojętna na niesprawiedliwość. Łagodność chrześcijanina nie jest naiwnością ani pasywnością – to odwaga bez agresji, mówienie prawdy bez znieważania.

Żyjemy w świecie podzielonym politycznie, społecznie i religijnie. W 1 Tm 2,1-2 czytamy, by modlić się za królów i wszystkich sprawujących władzę. Trudna to rada, zwłaszcza gdy przywódcy są niesprawiedliwi. Ale Paweł pisał to w jednym z najbardziej brutalnych okresów historii. Modlitwa ta jest wyrazem wiary, że Bóg może wpływać na decyzje władców.

Świat żyje nienawiścią i konfliktem, ale misją Kościoła jest głosić prawdę w miłości, pokazywać przebaczenie i być źródłem pokoju, nawet w czasach pełnych napięć.

Jesteśmy wezwani, jak Mojżesz przed faraonem, by mówić: „Tak mówi PAN, Bóg Izraela: Wypuść Mój lud” (Wj 5,1 BE). Jesteśmy wezwani, jak Piotr i Jan przed Sanhedrynem: „Nie możemy nie mówić tego, co widzieliśmy i słyszeliśmy” (Dz 4,19-20 BE). Jesteśmy wezwani, jak Szadrach, Mészach i Abed-Nego, by odpowiedzieć: „Jeśli zaś [Bóg nas] nie [urатуje], to wiedz, królu, że i tak nie będziemy służyć twemu bogu” (Dn 3,18 BE).

Owce nie atakują wilków, ale trwają w moralnej uczciwości przed sobą samymi.

Boski dar wolności sumienia

Mimo konstytucyjnych gwarancji wolności religijnej w wielu krajach nadal dochodzi do aktów nienawiści wobec mniejszości religijnych. To niepokojące, że w świecie tak rozwiniętej komunikacji może istnieć tak wiele ograniczeń wolności słowa, a mowa nienawiści zastępuje dialog. Musimy pamiętać, że wolność sumienia jest Bożym darem Bożym i że tylko wolny wybór czyni miłość autentyczną.

Dlatego Bóg zaprasza nas dziś do tego, abyśmy:

- modlili się wytrwale za dyskryminowanych, prześladowanych i rządzących;
- stali odważnie przy prawdzie i kierowali się czystością sumienia;
- odbijali charakter Baranka – zdecydowani w przekonaniach, łagodni w duchu.

W czasach ostatecznych możemy spodziewać się ograniczeń wolności religijnej, ale Bóg zawsze potrafił stworzyć warunki sprzyjające misji i ochronie swoich dzieci. Choć świat pełen jest nienawiści i przemocy, my jesteśmy wezwani, by bronić prawdy i dzielić się Bożą miłością.

Niech Bóg błogosławi was wolnością, łagodnością, miłością i nadzieją, aby Ewangelia mogła dotrzeć aż po krańce ziemi, a powrót Jezusa już wkrótce nastąpi.

Amen

[Autorem kazania jest pastor Nelu Burcea, dyrektor Departamentu Spraw Publicznych i Wolności Religijnej Generalnej Konferencji Kościoła Adwentystów Dnia Siódmego].

[Konspekt kazania na kolejnej stronie]

KONSPEKT KAZANIA

Myśl przewodnia: W świecie lęku, przemocy i wrogości Jezus wzywa swoje dzieci, aby odpowiadały nie lękiem i gniewem, ale łaską, łagodnością i odwagą sumienia, odzwierciedlając charakter Baranka.

I. Wolność religijna – nie teoria, ale ludzkie twarze

1. Od pojęcia do osoby

- Skojarzenia: „wolność religijna” – sądy, ustawy, raporty, polityka.
- Przesunięcie akcentu: to przede wszystkim życie konkretnych ludzi: student walczący o szabat, pracownik pod presją, rodzina modląca się ze strachem, zbor w nieprzyjaznym środowisku.
- Pytanie do zboru: Co rodzi się w moim sercu, gdy wiara jest pod presją – lęk i gniew czy łaska i zaufanie?

2. Odpowiedź: dwa pokolenia, dwie reakcje

- Badania Departamentu SPIWR z lat 2011-2012:
 1. Młodzi (17-25) żyją w czasach wolności i wszelkich swobód. Ich reakcje są jedynie wyobrażone – strach, cierpienie, frustracja, żal, lęk przed wykluczeniem i przemocą.
 2. Starsze pokolenie (66-90) przeżyło realne prześladowania, więzienie, głód, brak swobód. Ich reakcje są „przeżyte” i znamionuje je dojrzałość duchowa, autentyczna wiara, pełne zaufanie Bogu, nadzieja, empatia, wytrwałość i troska o jedność Kościoła.
- Wniosek: Teoretyczna wizja prześladowań rodzi lęk – próba przeżyta z Bogiem rodzi dojrzałość i zakorzenienie w łasce.

3. Zastosowanie

- Bóg może wykorzystać nawet niesprawiedliwość i dyskryminację, by pogłębić naszą relację z Nim.
- Przekonanie, że Bóg panuje nad wszystkim, daje pokój, spokój, cierpliwość – także w temacie wolności religijnej.
- Pytanie: Jak patrzę na napięcia wokół religii – bardziej politycznie czy bardziej duchowo?

II. Jak owce wśród wilków – styl życia ucznia

1. Posłanie Jezusa

- Łk 10,3 – „Oto posyłam was jak owce między wilki”.
- Jezus nie obiecuje bezpiecznej strefy, ale posłanie w środek napięć.
- Nie zachęca do odwetu, lecz do łagodności baranka.
- Obraz owcy:
 - Symbol pokoju, a nie siły
 - Podatna na zranienie, ale nie bezradna – ufa pasterzowi.
 - Słucha jego głosu.

- Obraz wilka:
 - agresja, siła, dominacja, logika: „kto silniejszy – ten wygrywa”.
- Boża „strategia misji”: świat zwycięża siłą, Chrystus zwycięża miłością.

2. Łagodność nie jest słabością

- Ga 5,22-23 – owoce Ducha: miłość, pokój, cierpliwość, łagodność.
- Dla świata: cechy przegranych.
- Dla Boga: znak Jego Ducha w sercu.
 - Przykłady: Życzliwość rozbraja gniew. Łagodność wycisza wrogość. Wiara podtrzymuje w prześladowaniu.
- Zastosowanie. W obronie wolności religijnej nie możemy używać narzędzi wroga: nienawiści, pogardy, agresji.

3. Napięcie między „nadstaw policzek” a „dlaczego mnie bijesz?”

- Mt 5,39 – odrzucenie odwetu i nadstawianie drugiego policzka.
- J 18,23 – Jezus uderzony pyta: „Jeśli powiedziałem prawdę, dlaczego mnie bijesz?”
 - Nie milczy, nie akceptuje niesprawiedliwości.
 - Demaskuje przemoc i domaga się odpowiedzialności.
- Wniosek:
 - Nieoddawanie złem za zło przerwa spiralę odwetu.
 - Łagodność nie oznacza jednak milczenia wobec zła.
 - Chrześcijanin nie odpłaca złem za zło, ale też nie udaje, że nic się nie stało.

4. Zastosowanie w rodzinie, pracy, społeczeństwie:

- Czy w sporach religijnych i światopoglądowych bardziej przypominam wilka czy owcę?
- Czy potrafię powiedzieć prawdę bez pogardy?
- Czy umiem łagodnie zapytać: Dlaczego mnie bijesz?

III. Trwać przy prawdzie i sumieniu w podzielonym świecie

1. Modlitwa za rządzących – wiara w Bożą suwerenność

- 1 Tm 2,1-2 – modlitwa za sprawujących władzę.
- Czasy Pawła były brutalne czasy, a władza daleka od ideału.
- Wnioski:
 - Modlitwa za rządzących to nie naiwność, ale wyraz wiary, że Bóg może wpływać na ich decyzje.
 - Chodzi o to, „abyśmy ciche i spokojne życie wiedli” – warunki skuteczniejszej misji.
- Zastosowanie. Nie tylko krytykować, ale się modlić – za prawo, za tych, którzy je stanowią, za urzędników, sędziów, nauczycieli, przełożonych.

2. Biblijne wzory odwagi sumienia

- Mojżesz przed faraonem – „Wypuść mój lud” (Wj 5,1-2) – występuje przeciw największej potędze swoich czasów.

- Piotr i Jan przed Sanhedrynem – „Nie możemy nie mówić” (Dz 4,19-20) – okazują posłuszeństwo Bogu bardziej niż ludzkim nakazom.
- Szadrach, Mészach i Abed-Nego – „Nawet jeśli Bóg nas nie uratuje (Dn 3,16-18) – tu wolność sumienia okazuje się ważniejsza niż życie. Zero nienawiści w słowach, pełna jasność w stanowisku.
- Wspólny mianownik: łączenie łagodność z niezłomnością – prawdziwa postawa owcy między wilkami.

3. Wolność sumienia jako dar Boży

- To nie tylko zapis w konstytucji – to dar Stwórcy.
- Człowiek stworzony z możliwością wyboru, aby miłość do Boga była autentyczna.
- Dlatego tak bolesne są: dyskryminacja, przymus religijny, nienawiść wobec mniejszości – bo odbierają wolność.

4. Praktycznie odpowiedzi Kościoła

- Módlmy się wytrwale za prześladowanych za wiarę i rządzących, którzy tworzą i stosują prawo.
- Stójmy odważnie w prawdzie i czystym sumieniu w miejscu pracy, szkole, rodzinie – bez agresji, ale także bez kompromisu w fundamentalnych kwestiach wiary.
- Odbijajmy charakter Baranka – zdecydowani w przekonaniach, ale łagodni w tonie i postawie. Niech nasz styl życia mówi: Możesz się ze mną nie zgadzać, ale nie możesz zaprzeczyć, że staram się ciebie kochać.

Zakończenie – łaska ponad lękiem

1. Realizm czasów końca

- Żyjemy w czasach, w których wolność religijna może być coraz bardziej ograniczana.
- Ale Bóg nie traci kontroli: potrafi stworzyć przestrzeń dla misji, potrafi chronić swoje dzieci tam, gdzie są.

2. Nadzieja w Baranku

- J 1,29 – Baranek Boży gładzący grzech świata.
- Ap 21,4 – czas, gdy nie będzie już łez ani bólu.
- Ostateczne zwycięstwo nie należy do wilków, lecz do Baranka.

3. Apel

Czy jestem gotów zamienić lęk i gniew na łaskę i zaufanie? Czy jestem gotów bronić prawdy w sposób, który odzwierciedla charakter Baranka, a nie wilka? Czy pozwolę dziś Chrystusowi, by przez Ducha Świętego ukształtował we mnie łagodność, odwagę i nadzieję – także wtedy, gdy przyjdzie wrogość?

4. Modlitwa o: odwagę sumienia, łagodność serca, miłość wobec przeciwników, wierność aż do powrotu Jezusa.